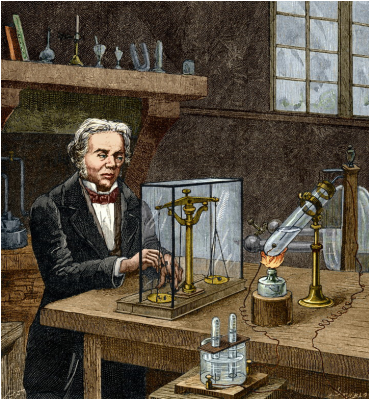

ՄԱՅՐԼ ՖԱՐԱԴԵՅ

Մայրլ Ֆարադեյ
(1791-1867)

Էլեկտրական և մագնիսական դաշտերի մասին ուսմունքի հիմնադիր, անգլիացի ֆիզիկոս Մայրլ Ֆարադեյը (1791-1867) հանձարեղ ինքնուս է եղել: Լոնդոնյան դարբնի որդուն չի հաջողվել կանոնավոր կրթություն ստանալ. ավարտել է միայն փարրական դպրոցն ու ամբողջ կյանքում զբաղվել ինքնակրթությամբ:

Իրականության բոլոր այն ոլորտներում, որտեղ նա հետազոտություններ է կատարել, գրել է գիրություններ և կատարել է գիտություններ է կատարել, գրել է գիրություններ և կատարել է գիտություններ:

յան համար հիմնարար նշանակության օրենքներ, ներմուծել է նոր հասկացություններ, առաջադրել համարձակ վարկածներ, սրտեծել բազմաթիվ սարքեր: Նա է հայտնագործել էլեկտրամագնիսական մակածման երևույթն ու ձևակերպել նրա հիմնական օրենքները, հայտնաբերել է էլեկտրոլիզի օրենքները, ապացուցել, որ էլեկտրական լիցքը պիտի հատիկավոր կառուցվածք ունենա, այսինքն՝ պիտի գոյություն ունենա լիցքի բվազագույն, այլևս անբաժանելի քանակություն: Նա առաջինն է ուսումնասիրել դիէլեկտրիկների էլեկտրական ու մագնիսական հատկությունները, ուսումնասիրել գազային պարպման օրենքները: նա է հնարել առաջին վոլյումետրը, առաջին էլեկտրաշարժիչը, դինամոմեքենան, փրանսֆորմատորը: Եվ այս ամենը՝ առանց որևէ քանաձևի օգտագործման: Ո՛չ, նա գիտակցաբար չի հրաժարվել մաթեմատիկական ապարատից՝ հանուն հանրամատչելիության: Նա պարզապես չի փիրապել մաթեմատիկական գիտելիքների: Այդ պակասը նա լրացրել է փորձարարական բարձր արվեստով և երևույթների ներքին կապերի նորը զգացողությամբ:

Ռոսս Ֆիզիկոս Ա. Սյուրեյրովը այսպես է բնորոշել Ֆարադեյին. «Գալիլեյի ժամանակներից սկսած աշխարհը դեռ չէր տեսել մի գլխում ծնված այսքան զարմանալի ու բազմազան հայտնագործություններ, և հազիվ թե կրեսնի այլ Ֆարադեյի»: